

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษานับเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรอันมีค่า และมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล ความตอนหนึ่งว่า “...การศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง และพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคม และบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะ กับทุก ๆ ด้าน สังคม และบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของ ประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด ...” (มูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย และ มูลนิธิสคสรี-สฤณีวงศ์, 2543)

กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาจึงมีการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขึ้น โดยสาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ เป็น สาระหนึ่งที่ถูกกำหนดให้นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและ การบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการ ของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และมาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและ สถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทาง เศรษฐกิจในสังคมโลก (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551) แต่จากผลการทดสอบ ระดับชาติ (O - NET) ระหว่างปีการศึกษา 2556 – 2558 สาระเศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาปลาย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ดังแสดงตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงผลการทดสอบระดับชาติ (O – NET) สาระเศรษฐศาสตร์ ระดับประเทศ
และระดับโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบรูณ์กุลกันยา ปีการศึกษา 2556 – 2558

คะแนน	ปีการศึกษา 2556		ปีการศึกษา 2557		ปีการศึกษา 2558	
	โรงเรียน	ประเทศ	โรงเรียน	ประเทศ	โรงเรียน	ประเทศ
ค่าเฉลี่ย	42.76	30.59	54.66	38.93	57.16	48.76
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	16.33	14.20	17.75	19.45	12.42	11.10

ที่มา : (โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบรูณ์กุลกันยา, 2559)

จากข้อมูลในตารางที่ 1.1 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการทดสอบระดับชาติ (O - NET) ของนักเรียน
ระดับประเทศ อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าร้อยละ 50 สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบรูณ์กุลกันยา ในปีการศึกษา
2556 อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าร้อยละ 50 สำหรับปีการศึกษา 2557 และ 2558 อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์
ขั้นต่ำ ซึ่งเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบรูณ์กุลกันยา จะต้องจัด
กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์
ระดับชาติ (O-NET) ในระดับที่สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับต่ำ อาจเป็นผลสืบ
เนื่องมาจากเนื้อหาสาระในวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นเรื่องไกลตัว นักเรียนไม่สามารถเชื่อมโยงทฤษฎี
การเรียนรู้ในห้องเรียนไปเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นได้ หรืออาจจะมีผลสืบเนื่องมา
จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ดังที่ วิชัย (2558) ได้สอบถามความคิดเห็นครูผู้สอน
วิชาเศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดสงขลา ถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในวิชาเศรษฐศาสตร์ ผลจากการศึกษาสรุปพบว่า มีสาเหตุทั้งด้านการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน ที่ส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย และขาดเทคนิค
การสอนที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน และด้านผู้เรียน พบว่า นักเรียน
จดจำข้อมูลที่เรียนผ่านมาแล้วไม่ได้ เมื่อเรียนในเรื่องต่อ ๆ ไป จึงไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้
ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาวิชาเศรษฐศาสตร์ในบางเนื้อหามีความสัมพันธ์เชื่อมโยงต่อเนื่องกัน ดังนั้น
หากนักเรียนไม่เข้าใจ หรือไม่สามารถจดจำทฤษฎีในเนื้อหาที่ได้ศึกษาในช่วงแรก ๆ การเรียนใน
หัวข้อต่อไปก็มิโอกาสทำให้เข้าใจยากขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนได้เช่นกัน ดังนั้นการเลือกวิธีสอนหรือเทคนิคการสอน เพื่อนำมาออกแบบการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ นับว่ามีส่วนสำคัญที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถกำจัดเนื้อหาที่เรียนผ่านไปแล้วได้นาน นั่นคือมีความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการ

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ พบว่าวิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture Method) เป็นวิธีสอนที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่เคยชิน และนิยมนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และถูกมองว่าเป็นวิธีสอนที่น่าเบื่อไม่น่าสนใจ แต่ในความเป็นจริงวิธีสอนแบบบรรยายยังคงเป็นวิธีสอนที่สำคัญ และมีคุณค่าเหมาะกับการสอนเนื้อหาที่ยาก ซับซ้อนให้ผู้เรียนจำนวนมากเข้าใจในเวลาอันจำกัด และสามารถปลุกฝังให้ผู้เรียนรักในวิชาที่เรียนได้ (ปราณภา, 2552) เพียงแต่ครูจะต้องนำเทคนิคการสอนอื่น ๆ มาจัดกิจกรรมร่วมกับวิธีสอนแบบบรรยาย ดังที่ สุวิมล (2545) และทิสนา (2550) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนำวิธีสอนแบบบรรยายไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ สรุปความว่า “ผู้สอนจะต้องเตรียมความพร้อมตั้งแต่ขั้นเตรียมการ ขั้นสอน และขั้นสรุป ในขณะที่เดียวกันในขั้นการสอน ควรนำสื่อการสอน การใช้คำถาม หรือเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ร่วมกับการสอนแบบบรรยายก็จะส่งผลทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น” สอดคล้องกับแนวคิดของ ปราณภา (2552) กล่าวว่า “ในการสอนแบบบรรยายหากครูผู้สอนได้ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ มาประกอบการบรรยาย สื่อต่าง ๆ ได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ แผนผัง Power Point ฯลฯ สามารถทำให้การบรรยายน่าสนใจยิ่งขึ้นเป็นอย่างมาก และจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ พบว่ากราฟิก เป็นสื่อประเภทหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ ดังที่ พิมพ์พันธ์ (2544) และทิสนา (2550) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้กราฟิก สรุปความว่า “การนำกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อมูลที่กระจัดกระจายให้เป็นระบบระเบียบอยู่ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่ายขึ้น จะส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสิ่งที่เรียนได้ดีและจดจำได้นานขึ้น” สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ (2553) เกษมศักดิ์ (2552) มโนทัย (2554) และวิชัย (2557) ที่ได้นำเทคนิคกราฟิกไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าการนำเทคนิคกราฟิกมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเทคนิคกราฟิก เป็นเทคนิคการสอนประเภทหนึ่งที่เหมาะสมในการนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถนำมาใช้ร่วมกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้การนำกราฟิกมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน ดังผลจากการวิจัยของนิชริน และศิริพันธุ์ (2554) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้แผนผังความคิดซึ่งเป็นกราฟิกประเภทหนึ่ง ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก โดยนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น

สรุปความว่า “การใช้แผนผังความคิดช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดรวบยอดที่เห็นภาพชัดเจน ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย และเชื่อมโยงเนื้อหาได้ดีขึ้น ช่วยให้จำและระลึกข้อมูลที่ซับซ้อนได้”

นอกจากนั้นเทคนิคการใช้คำถาม ยังเป็นเป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่ครูผู้สอนควรนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากการใช้คำถามในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัว สามารถตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่สอนหรือไม่ รวมทั้งช่วยเน้นประเด็นสาระสำคัญสำคัญ ดังที่ วัฒนาพร (2542) สุวิมล (2545) สุวิทย์ และอรทัย (2545) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้คำถามในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปความว่า “การใช้คำถามในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย อาทิ ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ช่วยกระตุ้นความคิด และความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเน้นย้ำประเด็นสำคัญของสาระการเรียนรู้ที่เรียน การทบทวนบทเรียน ช่วยในการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่กำลังศึกษา มากน้อยเพียงไร ”และจากผลการวิจัยของอุมารณ (2556) และ แผงกมล (2556) ซึ่งได้นำเทคนิคการใช้คำถามไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ผลปรากฏว่าสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถามมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับวิธีสอนแบบบรรยาย หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ รายวิชา ส32102 เศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย สมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยคาดหวังว่าการนำเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับวิธีสอนแบบบรรยาย สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในสาระเศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และความคงทนในการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ รายวิชา เศรษฐศาสตร์ รหัสวิชา ส32102

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย-สมบูรณกุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ที่เรียนรายวิชา เศรษฐศาสตร์ รหัสวิชา ส32102 จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวน 242 คน ซึ่งมีการจัดห้องเรียนแบบคละ ความสามารถ

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย-สมบูรณกุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 51 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ รายวิชา เศรษฐศาสตร์ รหัสวิชา ส32102 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 14 คาบ

5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย

5.1.1 ตัวแปรอิสระ (Active Variable) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

5.1.2 ตัวแปรอิสระ (Moderator Variable) คือระดับผลการเรียนของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 1) ระดับผลการเรียนต่ำ
- 2) ระดับผลการเรียนปานกลาง
- 3) ระดับผลการเรียนสูง

5.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

5.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา เศรษฐศาสตร์ รหัสวิชา ส32102 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์

5.2.2 ความคงทนในการเรียนรู้รายวิชา เศรษฐศาสตร์ รหัสวิชา ส32102 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์

5.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ครั้งที่ 1 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ครั้งที่ 1 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน
6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มีความพึงพอใจในระดับมาก

นิยามศัพท์

1. วิธีสอนแบบบรรยาย หมายถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้ยึดขั้นตอนในการสอน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ 3 ขั้น คือ
 - ขั้นที่ 1.1 นำเข้าสู่บทเรียน นำข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน มาเสนอผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่รู้ในเรื่องที่กำลังศึกษา โดยใช้บทความ ข่าวหน้าหนังสือพิมพ์หรือแผ่นโปสเตอร์ ๆ เป็นต้น
 - ขั้นที่ 1.2 แจกจุดประสงค์ของบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้งผู้เรียนจะต้องบรรลุจุดประสงค์อะไรบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเป้าหมายในการเรียน

ขั้นที่ 1.3 ทบทวนความรู้เดิม โดยทบทวนความรู้เดิมที่ผู้เรียนได้ศึกษาไปแล้วเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา หรือที่เคยศึกษามา เป็นการกระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนจะได้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ นำเสนอความรู้ใหม่ให้กับผู้เรียน โดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบการจัดกิจกรรม รวมทั้งการนำเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป นักเรียนและครู ร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสุ่มถามนักเรียน และหรือประเมินจากการตอบคำถามในใบกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการทดสอบหลังเรียน และหรือการตอบคำถามในใบกิจกรรม

2. เทคนิคกราฟิก หมายถึง เทคนิคในการนำเสนอข้อมูล ความรู้ หรือความคิดออกมาโดยใช้แผนภาพแบบต่าง ๆ อาทิ แผนภูมิ กราฟ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. การใช้คำถาม หมายถึง การตั้งประเด็นคำถามต่าง ๆ ในขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำถามที่ใช้ถามนักเรียนจะปรากฏในขั้นนำ หรือขั้นกิจกรรม หรือขั้นสรุป

4. วิธีสอนแบบบรรยาย ร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม หมายถึง การนำขั้นตอนของวิธีสอนแบบบรรยาย 4 ขั้นมาเป็นขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และในขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้นำกราฟิกมาเป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ อีกทั้งกำหนดให้นักเรียนได้นำเสนอข้อมูลเป็นกราฟิกประเภทต่าง ๆ นอกจากนั้นครูได้ตั้งประเด็นคำถามต่าง ๆ ในขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำถามที่ใช้ถามนักเรียนจะปรากฏในขั้นนำ หรือขั้นกิจกรรม หรือขั้นสรุป

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม ซึ่งวัดจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

5. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของสมองในการสะสมเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ ภายหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ และสามารถระลึกเนื้อหาที่ได้เรียนรู้แล้ว โดยกำหนดช่วงเวลาในการสอบหลังเรียนครั้งที่ 1 และสอบหลังเรียนครั้งที่ 2 ห่างกัน 4 สัปดาห์

6. ระดับผลการเรียน หมายถึง ระดับความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยพิจารณาจากตำแหน่งค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ จากระดับผลการเรียนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยแบ่งระดับผลการเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

6.1 ระดับผลการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 อยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ตั้งแต่ 0.00 – 24.99

6.2 ระดับผลการเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 อยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ระหว่าง 25.00 – 74.99

6.3 ระดับผลการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 อยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ ตั้งแต่ 75.00 ขึ้นไป

7. ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายร่วมกับเทคนิคกราฟิก และการใช้คำถาม หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้เศรษฐศาสตร์ รายวิชา ส32102 เศรษฐศาสตร์ ในด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านผลการจัดการเรียนรู้ และ ด้านพฤติกรรมครูผู้สอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับผลการเรียนของนักเรียน

2. ผลการวิจัยเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และเกิดความคงทนในการเรียนรู้

